

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA

PODMÍNKY

vypsání ceny za předložení uměleckého návrhu
bankovky 100 Kč vzor 2019

V Praze v říjnu 2017

PODMÍNKY

vypsání ceny za předložení uměleckého návrhu bankovky 100 Kč vzor 2019

- 1) Česká národní banka vypisuje cenu nejhodnotnějším návrhům bankovky 100 Kč vzor 2019. Vydáním bankovky 100 Kč vzor 2019 má být nejširší veřejnosti připomenuto 100. výročí budování československé měny od jejího zavedení v roce 1919.
- 2) Vypsání ceny se řídí ustanoveními § 2887- 2889 občanského zákoníku o vypsání ceny. Cena bude udělena nejhodnotnějším a technickým podmínkám vyhovujícím návrhům.

K předložení svých uměleckých návrhů byli vyzváni tito výtvarníci (uvedeni v abecedním pořádku):

akademická malířka Eva Hašková,
akademický malíř Jan Kavan,
akademický malíř Zdeněk Netopil,
akademický malíř Karel Zeman.

O cenu se mimo vyzvaných výtvarníků mohou ucházet i další výtvarníci.

- 3) Hlavní technickou podmínkou je odevzdání plnobarevného návrhu provedeného ruční kresbou na bílém papíru (kartonu) vhodné plošné hmotnosti - gramáže (lící a rubová strana samostatně) v trojnásobném stranovém (devítinásobném plošném) zvětšení velikosti budoucí bankovky. Připouštějí se pouze originální ruční kresby (grafická díla), nepřipouštějí se tisky z počítačových designů.
- 4) Plánovaný rozměr bankovky je 194x84 mm, rozměr výtvarného návrhu (hranice vlastní kresby) proto musí být 582x252 mm. Hlavní motivy lící a rubové strany (hlavní kresba určená pro hlubotisk, viz níže) musí být ukončeny na bankovce 5 mm od rozměru (ořezu) bankovky, tedy na návrhu 15 mm od hranice návrhu. V šířce 5 mm od ořezu bankovky, t.j. 15 mm od hranice návrhu, mohou být ze všech stran provedeny pouze vedlejší kresby určené pro offset (viz níže). Schéma výtvarného návrhu a bankovky obsahuje příloha těchto podmínek (str. 13).
- 5) Podle obvyklých řešení bankovek portrétního typu je na lící straně přibližně 1/3 plochy určena pro vlastní portrét, přibližně 1/3 pro text a doplňkové motivy a přibližně 1/3, určená pro vodoznak, je bez tisku nebo s omezenou plochou a hustotou tisku. Na rubové straně jsou přibližně 2/3 plochy určeny pro hlavní motiv a 1/3 pro vodoznak. Kompoziční řešení bankovky 100 Kč vzor 2019 není pevně stanoveno, návrh se proto nemusí přizpůsobovat kompozičnímu řešení současných platných českých bankovek. Nedoporučuje se pouze umístění vodoznaku v prostoru přibližně 30 mm na bankovce, tedy 90 mm na návrhu, od geometrického středu lící a rubové strany. Schéma možných kompozičních řešení obsahuje příloha (str. 10). Prostor pro vodoznak může být řešen buď jako vodoznakový okraj (tzv. kupon) v levé nebo pravé části lící strany (na rubové straně opačně) nebo jako tzv. medailon v ploše s vynechaným nebo omezeným tiskem. Medailon může mít tvar kruhu, oválu, čtverce, obdélníku, kartuše nebo jiného vhodného tvaru.

Řešení bez vodoznakového prostoru se nepřipouští. Definitivní podobu vodoznaku autor řešit nemusí, ale musí mu přizpůsobit kompoziční řešení návrhu. V zásadě se připouští vodoznak lokalizovaný (na určitém místě), průběžný (po celé ploše bankovky) nebo rámcový, zpravidla se však u bankovky portrétního typu předpokládá lokalizovaný vodoznak s portrétem zobrazené osobnosti (u profilů a tříčtvrtěčních portrétů pak ideálně v opačném pohledu tak, aby portrét v kresbě a portrét ve vodoznaku směřovaly směrem k sobě).

Bankovky s vodoznakovým prostorem v podobě okraje.

Bankovky s vodoznakovým prostorem v podobě medailonu.

Bankovky bez vodoznakového prostoru.

Vodoznak lokalizovaný portrétní

Vodoznak průběžný

Vodoznak rámcový

- 6) Na lící straně (aversu, přední straně) bankovky je nutno umístit
  - portrét prvního československého ministra financí JUDr. Aloise Rašína,
  - v nápisu (řádcích) texty
    - označení hodnoty **STO KORUN ČESKÝCH**,
    - označení emitenta **ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA**,
    - označení představitele emitenta **GUVERNÉR** s naznačením faksimile jeho podpisu,
    - jméno zobrazené osobnosti **ALOIS RAŠÍN** v blízkosti portrétu,
    - letopočet 2019

a alespoň jedno velké hodnotové číslo 100. Další drobné texty (jména autorů, emitenta a tiskárny) budou na bankovku doplněny až v průběhu realizace. Portrét a texty mohou být doplněny vhodnými motivy, vztahujícími se k tématu bankovky.

- 7) Na rubové straně (reversu, zadní straně) bankovky je nutno umístit vhodný motiv, vztahující se k tématu bankovky, v nápisu (řádku) text s trestní pohružkou **PADĚLÁNÍ BANKOVEK SE TRESTÁ PODLE ZÁKONA** a alespoň jedno velké hodnotové číslo 100. Jako hlavní motiv rubové strany se doporučuje např. někdejší budova Bankovního úřadu ministerstva financí a Národní banky Československé, tzv. Schebkův palác, Praha-Nové Město č. p. 936, Bredovská 5 (dnes Politických vězňů 7) nebo současná budova České národní banky, Praha-Nové Město č. p. 864, Na Příkopě 28, není to však podmínkou.

- 8) Na lící nebo rubové straně je dále nutno umístit velký státní znak České republiky v přiměřené velikosti, zejména s ohledem na čitelnost heraldických zvířat. Tvar štítu a provedení heraldických zvířat musí odpovídat úřední podobě podle vyobrazení v příloze zákona o státních symbolech České republiky (vyobrazení obsahuje příloha těchto podmínek, str. 11). Státní znak však nemůže být proveden plnobarevným tiskem ve všech heraldických tinkturách, proto je třeba tinktury nahradit heraldickým šrafováním podle systému Colombiéra-Sancty z roku 1638.

- 9) Texty na bankovce je nutno provést písmem řezu Solpera Book, který obsahuje příloha těchto podmínek (str. 12). Práva k použití tohoto písma má zajištěna vypisovatelka soutěže.

- 10) Na rubové straně musí autor počítat s umístěním dvou sérií a čísel jako individualizačního prvku bankovky (dále jen číslování) o rozměru nejméně 30x5 mm na bankovce, tedy 90x15 mm na návrhu. Sytý tisk písmen a číslic zcela překryje kresbu návrhu. Kolem číslování bude vytvořena ochranná zóna o šířce 5 mm na bankovce, tedy 15 mm na návrhu, ze všech stran číslování. V ochranné zóně bude kresba návrhu zeslabena. Umístění číslování je zpravidla vhodné v protilehlých rozích rubové strany, není však přesně stanoveno a bude zvoleno i s ohledem na kompoziční řešení návrhu (zejména bude-li vodoznakový prostor řešen jako kupon na levé nebo pravé straně, nebude jedno číslo zasahovat až k okraji návrhu). Hranice číslování však nesmí být blíže než 10 mm k okraji bankovky, tedy 30 mm k okraji návrhu (hranici vedlejší kresby) a blíže než 15 mm k rohu bankovky, tedy 45 mm k rohu návrhu.

Ochranná zóna kolem číslování

- 11) Bankovka bude tištěna kombinací třech tiskových technik přímými barvami. Vedlejší obrazce (podtisky) budou tištěny po lící i rubové straně sběrným tiskem s výšky („suchým offsetem“). Hlavní obrazce (hlavní kresby) budou tištěny po lící i rubové straně tiskem z hloubky, částečně z manuální rytiny a částečně z leptaných prvků. Číslování bankovky bude tištěno tiskem s výšky mechanickými číslovači. Pro podtisky jsou k dispozici tři tiskové barvy na každé straně v přesném soutisku, další barvy jsou řešitelné jen omezeně s pomocí irisů (přechodu barvy z jedné do druhé bez soutisku). Pro hlavní tisk jsou k dispozici čtyři tiskové barvy na každé straně a pro sériování a číslování jedna tisková barva pouze na rubové straně.
- 12) Pro bankovky je charakteristická tzv. převládající barva, která je i jedním z rozpoznávacích znaků nominální hodnoty a vzoru bankovky. Pevládající barva může být v závislosti na výtvarném a technickém řešení dána barvou hlavního tisku, ale také barvami podtisků, které jsou sice vedlejší, ale velikostí své plochy a hustotou mohou být pro barevnost dominantní. Pro bankovku 100 Kč vzor 2019 se stanovuje převládající barva **zlatožlutá**. Této barvy by mělo být docíleno podtisky syté žluté, zlaté až oranžové barvy. Tyto barvy mohou být doplněny dalšími vhodnými barvami. Barva hlavního tisku (rytín a textu) by měla být s těmito barvami sladěna, doporučují se zejména odstíny hnědé až černé barvy. Při splnění požadavku na výsledný převládající barevný dojem bankovky je však barevné řešení věcí autora.

- 13) Bankovka bude vybavena několika tradičními i moderními ochrannými prvky. Ochranné prvky budou řešeny tak, aby do uměleckého řešení výtvarného návrhu zasahovaly co nejméně. Z prvků, které do výtvarného řešení zasáhnou významněji, se předpokládá použití opticky proměnlivé barvy a soutiskové značky.

Opticky proměnlivá barva je speciální tisková barva nanášená hlubotiskem nebo sítotiskem, která v závislosti na úhlu dopadu světla a úhlu pohledu mění svoji barvu. K dispozici jsou barevné kombinace zlatá-zelená, purpurová-zelená, modrá-červená,

zelená-purpurová a zelená-modrá. Nejběžnější je kombinace zlatá-zelená, která je použita také na současných českých bankovkách hodnot 500, 1 000, 2 000 a 5 000 Kč. Prvek provedený opticky proměnlivou barvou je obvykle malý a nepřesahuje 20x20 mm (na návrhu tedy 60x60 mm).

Opticky proměnlivá barva na bankovce 500 Kč v různém úhlu pohledu.

Soutisková značka využívá skutečnosti, že podtiskové operace jsou tištěny sběrným tiskem současně po lící i rubové straně v přesném soutisku. Část obrazce tak může být ztvárněna na lící straně, část na rubové straně a obě části se pak doplní a vytvoří úplný obrazec v průsvitu proti světlu.

Soutisková značka na bankovce 1 000 Kč.

- 14) Každý návrh musí být označen značkou (heslem vyjádřeným slovně, popř. číselně; kreslené značky jsou nepřípustné) na spodní straně návrhu, a to stejnou značkou pro lící i rubovou část návrhu bankovky. **Návrhy nesmějí být signované celým jménem ani takovou (obvyklou) značkou, z nichž by bylo možné zjistit, kdo je autorem návrhu, aby nedošlo k porušení anonymity při hodnocení návrhů.** Návrhy musejí být předkládány v definitivní podobě; to znamená, že nesmí jít o skici nebo volné studie a návrhy musejí být po technické stránce způsobilé k dalšímu zpracování v tiskárně. Autor může předložit více návrhů a jejich variant, ale zásadní podmínkou je, aby pod jednou značkou byl předložen kompletní návrh bankovky, tj. aby obsahoval alespoň jednu lící a jednu rubovou stranu. Autor může také k soutěžní značce předložit skici, studie a dílčí kresby, zejména menších a složitějších prvků nebo návrhy vodoznaku, pro hodnocení návrhu je však rozhodující kompletní kresba lící a rubové strany.

15) Výtvarník může k návrhu připojit lístek se soutěžní značkou (heslem) a s textem o rozsahu nejvýše dvou stran papíru formátu A4, ve kterém stručně popíše, jaké motivy na návrhu použil, jaký je jejich zdroj, jak k nim došel, jak je modifikoval a ztvárnil, příp. jak si představuje barevnost a ostatní aspekty realizace svého návrhu. Tento text může pomoci komisi v orientaci v zobrazených motivech. Z lístku nesmí být nijakým způsobem zřejmé, kdo je autorem návrhu, aby nedošlo k porušení anonymity. Pokud autor podává více návrhů, musí být ke každému návrhu přiložen samostatný lístek, aby nebyla zřejmá ani autorská souvislost mezi jednotlivými návrhy.

16) Autor, jehož návrh se bude realizovat, musí být připraven na modifikace a zpřesnění návrhu na základě technických možností tiskárny a jejích subdodavatelů a s tiskárnou po celou dobu realizace spolupracovat.

Soutěžící mohou shlédnout v pracovní dny od 9 do 15 hod. příklady návrhů na bankovky¹ v sekci peněžní a platebního styku České národní banky v Praze 1, Na Příkopě 28. Návštěvu je třeba dopředu avizovat sekretářce Komise pro posuzování návrhů na české peníze, tel. 224 413 409.

17) **Návrhy ucházející se o cenu musejí být odevzdány nebo odeslány poštou do pátku 19. ledna 2018** na adresu:

a) pro poštovní styk

Česká národní banka
Sekce peněžní a platebního styku
Na Příkopě 28
115 03 Praha 1

b) pro osobní doručení mimo den uzávěrky

Česká národní banka - podatelna
vchod ze Senovážné ulice,
na dveřích proti vchodu mezi turnikety jsou uvedena telefonní čísla, na která je nutno volat a uvést, že jde o odevzdání návrhu na bankovku.
Doba příjmu: 7.00 až 17.00, v pátek 7.00 až 15.00 hod.

c) pro osobní doručení v den uzávěrky

Česká národní banka, vchod ze Senovážné ulice, salónek pro návštěvy (chodba vpravo za vchodem)
Doba příjmu: 10.00 až 12.00 hod.

Ke každému návrhu musí být připojena zalepená obálka označená stejnou soutěžní značkou (heslem) jako na návrzích. Obálka musí obsahovat lístek se jménem autora návrhu, jeho adresou, telefonním číslem, případně e-mailem, bankovním spojením a shodnou značkou jako na obálce.

---

¹ České a československé bankovky a výtvarné návrhy na ně lze shlédnout i v Expozici České národní banky. Podrobnější informace o Expozici ČNB a možnosti ji navštívit jsou k dispozici na internetových stránkách ČNB www.cnb.cz.

Návrhy odeslané poštou musejí být avizovány e-mailem na adresu sarka.vicheroval@cnb.cz nebo telefonicky na číslo uvedené v bodech 4 a 6. V oznámení je nutno uvést podací číslo odesílajícího poštovního úřadu. Návrhy musejí být zaslány v obalech odpovídajících přepravním pravidlům pošty. Zásilky musejí být na vnějším obalu označeny „Soutěž na bankovku 2019“. Zásilky doručené osobně do ČNB musejí být rovněž řádně zabaleny, aby nemohlo dojít k jejich poškození; zásilky předávané na podatelnu je nutno označit „Soutěž na bankovku 2019“.

18) Soutěžní návrhy zhodnotí Komise pro posuzování návrhů na české peníze. Předsedou komise je zástupce České národní banky, členy komise jsou renomovaní výtvarníci, medailéři, teoretici výtvarného umění a učitelé uměleckých škol, rozšíření o grafiky. Komisi svolává Česká národní banka jako vypisovatelka soutěže. Administrativní práce pro komisi zajišťuje sekretářka komise, Ing. Šárka Vicheroval ze sekce peněžní a platebního styku České národní banky, tel. 224 413 409.

19) Pro nejhodnotnější návrhy se stanoví tyto ceny:

I. cena ..... 90 000,- Kč

II. cena ..... 60 000,- Kč

III. cena ..... 30 000,- Kč

Kromě cen může komise udělit režijní příspěvek nebo odměnu. Počet těchto příspěvků a odměn a jejich výše jsou závislé na počtu předložených návrhů a na jejich umělecké a technické úrovni. Ceny, odměny a režijní příspěvky vyplatí Česká národní banka do 30 dnů od výroku komise.

V případě, že žádný z předložených návrhů nebude splňovat podmínky pro udělení cen, může komise vyzvat vybrané autory k úpravě předložených návrhů podle připomínek komise. Vybraní autoři v případě předložení upraveného návrhu obdrží vyzývací odměnu a vítězný návrh získá I. cenu ve výši 90 000 Kč.

Ceny a odměny ze soutěže vyšší než 10 000 Kč budou podle § 36 odst. 2 písm. i) zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmu, ve znění pozdějších předpisů, sníženy o daň z příjmů ve výši 15 %.

20) Výběr návrhů pro realizaci provádí bankovní rada České národní banky. Bankovní rada není vázána názorem komise, k realizaci však může být vybrán pouze návrh, kterému byla udělena některá z cen, nebo návrh z užší výzvy výtvarníků.

Autorovi, jehož návrh bude realizován (líc i rub), bude vyplacena autorská odměna za převod oprávnění k výkonu práva duševního vlastnictví a výtvarnou spolupráci při realizaci včetně úprav návrhu a dodatečných prací, v celkové částce 400 000 Kč, a to na základě licenční smlouvy s autorem uzavřené. Nepřijme-li autor, jehož návrh bude vybrán k realizaci, návrh licenční smlouvy do 15 dnů poté, co mu bude doručen, vyhrazuje si ČNB právo zahájit jednání o realizaci s autorem jiného návrhu. V případě kombinace lící a rubové strany dvou autorů obdrží každý autor polovinu uvedené částky.

Bude-li nutno provést na přijatém návrhu úpravy, je autor povinen provést je bezplatně ve spolupráci s určenou tiskárnou a za tím účelem se na vyzvání do tiskárny dostavit. Jestliže by autor návrhu vybraného k realizaci nemohl provést či dokončit z jakéhokoliv důvodu definitivní úpravy ve stanovené době, má Česká národní banka právo nechat úpravy provést jiným výtvarníkem nebo zadat k realizaci jiný návrh.

Po realizaci návrhu obdrží autor dva kusy bankovky.

Pokud nebude bankovka realizována vůbec, obdrží výtvarník, který v soutěži získal I. cenu, k této ceně částku 20 000 Kč. Pokud bude realizován jiný návrh než ten, kterému byla udělena I. cena, dostane autor návrhu, který získal I. cenu, částku 20 000 Kč.

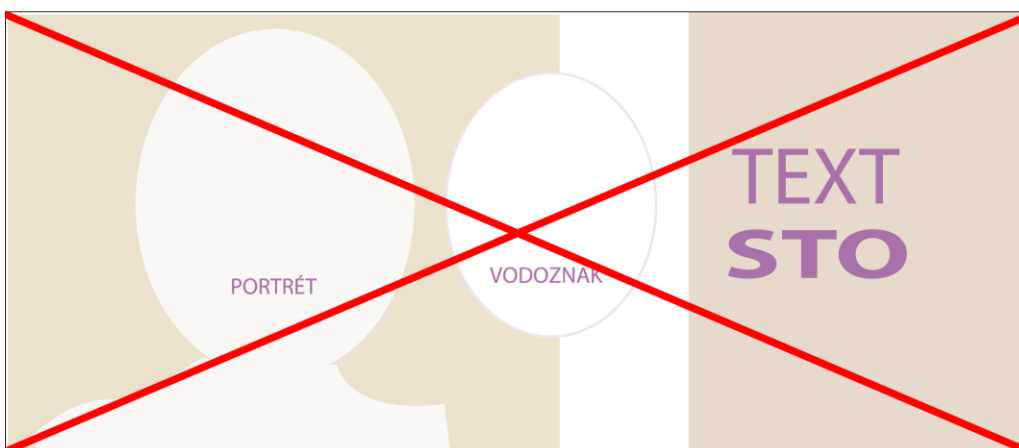
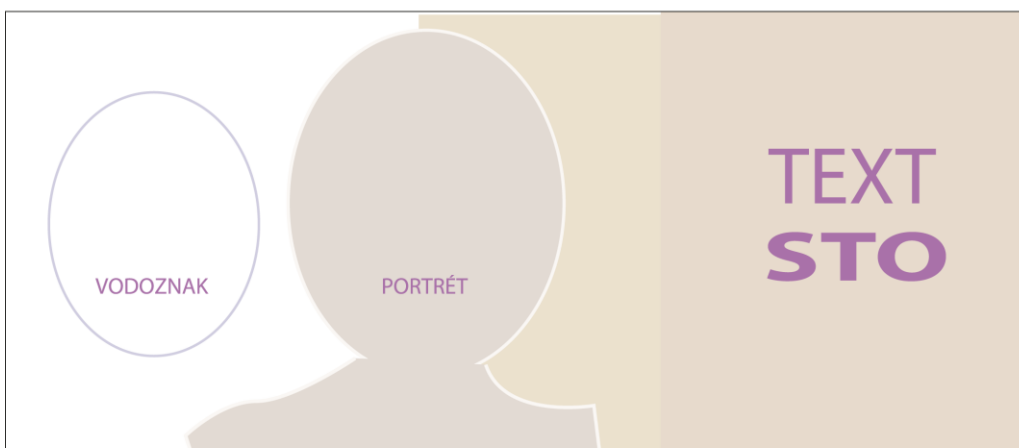
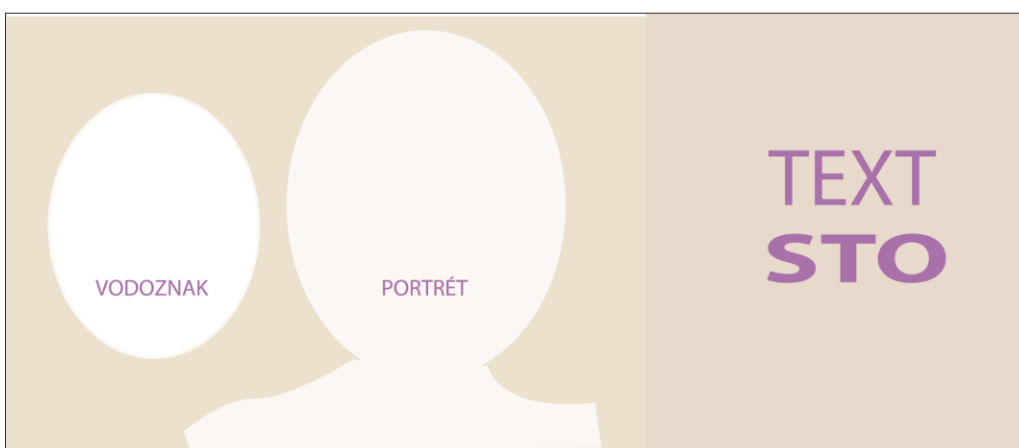
- 21) Autorské právo k oceněným návrhům zůstává nedotčeno. Návrhy, které obdržely ceny nebo byly odměněné alespoň částkou 5 000 Kč, se stávají vlastnictvím České národní banky.

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA
Sekce peněžní a platebního styku

Ing. Josef Ducháček
ředitel sekce

JUDr. Jaroslav Moravec, Ph.D.
předseda komise

Schémata některých možných kompozičních řešení

Velký státní znak České republiky

Řez písma Solpera Book

ABCDEFGHI
JKLMNOPQ
RSTUVWXYZ

abcdefghijklmn
opqrstuvwxyz

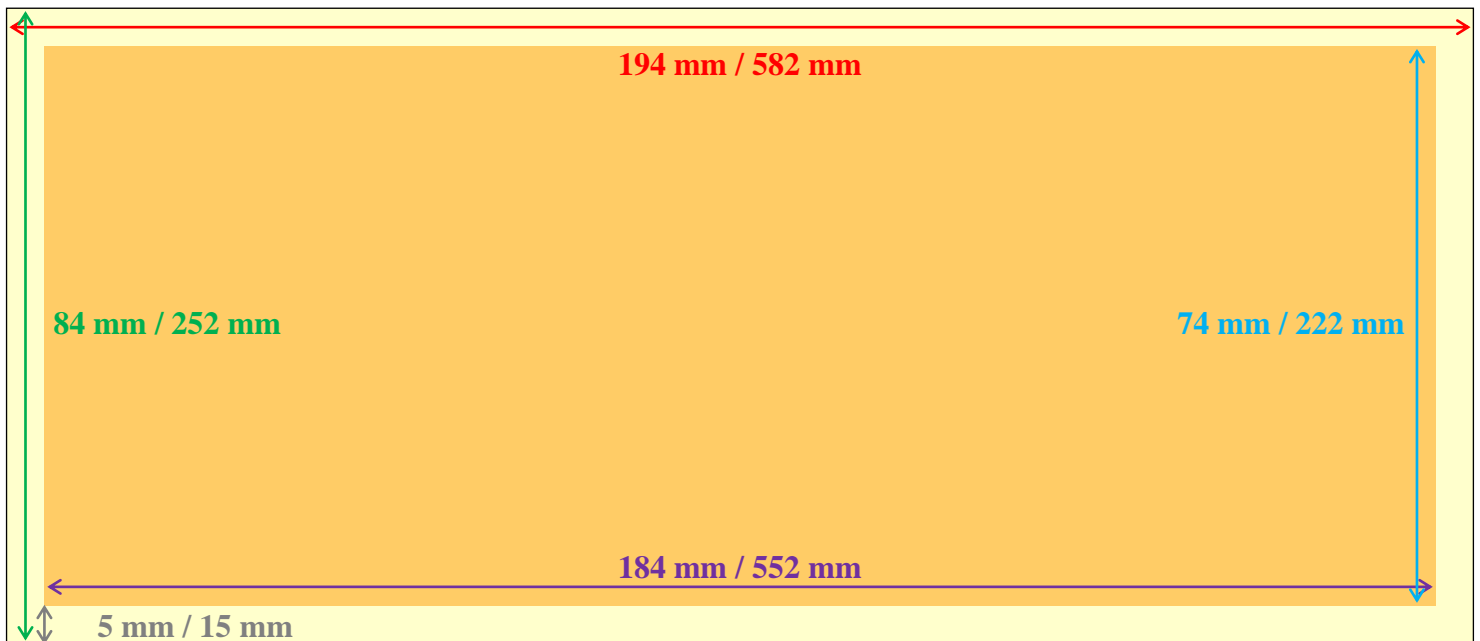
[(&!?:;*œæß\$@)]

0123456789

Základní písmo pro vizuální styl České národní banky je rodina písem Solpera. Tuto lineární antikvu s jemnými serify, původně nazvanou Insignia, nakreslil na konci 70. let 20. století akademický malíř Jan Solpera. V roce 1992 si Insignii vybral akademický malíř Oldřich Kulhánek pro typografické řešení svých výtvarných návrhů na nové československé, později české bankovky. Z písma Insignia, později přejmenovaného na Solpera, vytvořil Jan Solpera také všechny logotypy České národní banky, základní z roku 1993, výroční na rok 2013 k 20. výročí České národní banky a výroční na rok 2019 k 100. výročí česko-slovenské koruny.

Schéma výtvarného návrhu

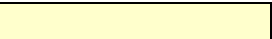

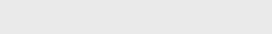
lící strana

rubová strana

Vysvětlivky:

194 mm / 582 mm	číslo před lomítkem označuje velikost na bankovce, číslo za lomítkem velikost na návrhu v požadovaném trojnásobném zvětšení
	hranice návrhu, t.j. hranice vedlejší kresby pro offset
	hranice hlavní kresby pro hlubotisk
	hranice sériování a číslování (pozice může být jiná s ohledem na kompoziční řešení)
	zóna kolem číslování se zeslabeným tiskem